UNIVERSITY OF AMSTERDAM

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Tekens aan de wand? Wat kunnen we van graffiti leren over de geografie van misdaad? = Signs on the wall? What can we learn from graffiti about the geography of crime?

Bernasco, W.

Publication date
2025

Document Version
Final published version

License
CC BY

Link to publication

Citation for published version (APA):
Bernasco, W. (2025). *Tekens aan de wand? Wat kunnen we van graffiti leren over de geografie van misdaad? = Signs on the wall? What can we learn from graffiti about the geography of crime?*

General rights
It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations
If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: https://uba.uva.nl/en/contact, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, P.O. Box 19185, 1000 GD Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (https://dare.uva.nl)

Download date:11 Oct 2026

Tekens aan de wand? Wat kunnen we van graffiti leren over de geografie van misdaad? (pp. 1–12)

Signs on the Wall? What Can We Learn from Graffiti About the Geography of Crime? (pp. 13–23)

Wim Bernasco

Tekens aan de wand? Wat kunnen we van graffiti leren over de geografie van misdaad?

Oratie, uitgespoken bij de aanvaarding van de bijzondere leerstoel Stedelijke Geografie van Criminaliteit en Veiligheid aan de Universiteit van Amsterdam op 14 mei 2025.

Wim Bernasco

Mevrouw de Rector Magnificus, Mevrouw de Decaan, Leden van het Curatorium van de leerstoel *Stedelijke Geografie van Criminaliteit en Veiligheid*, Leden van het bestuur van het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving, geachte toehoorders,

De komende drie kwartier neem ik u mee op een verkenningstocht. Ik zal eerst uitleggen wat criminologie en geografie met elkaar te maken hebben. Dat is voor mij bekend terrein. Daarna zal ik het hebben over graffiti, en ingaan op de vraag wat we van graffiti kunnen leren over de geografie van misdaad. Dat is een onderwerp waarmee ik minder vertrouwd ben maar dat mijn nieuwsgierigheid wekt.

Het vakgebied van de criminologie heeft haar wortels in de geografie. Die wortels liggen in de eerste decennia van de 19e eeuw, toen zowel Andre-Michel Guerry als Adolphe Quetelet regionale verschillen in misdaad bestudeerden in Frankrijk.[1] Van dit werk zijn vooral de geografische kaarten bekend. Minstens zo opmerkelijk is dat beiden ook verbanden legden tussen misdaad en sociale, demografische, economische en zelfs klimatologische kenmerken. Zij waren niet alleen kaartenmakers, maar ook statistici. In een recent artikel zijn de door Guerry verzamelde gegevens, twee eeuwen later, nog eens onderzocht met moderne technieken.[2] De oorspronkelijke bevindingen werden grotendeels bevestigd.

Het duurde daarna nog een eeuw voordat de criminologie zich definitief een plaats verwierf binnen de sociale wetenschappen. Opnieuw speelde de geografie hierbij een belangrijke rol. Maar nu lag het zwaartepunt in de Verenigde Staten. In Chicago maakte een groep sociale wetenschappers school met onderzoek naar stedelijke problemen. De onderzoekstraditie is bekend geworden als de “Chicago School of Social Ecology”. Waarschijnlijk zouden veel van de leden zich tegenwoordig stadsgeografen noemen.

Rond het begin van de 20e eeuw groeiden steden in Noord-Amerika snel als gevolg van immigratie. De snelgroeiende steden kregen te maken met sociale problemen als armoede, echtscheiding, kinderarbeid, alcoholisme, epidemieën, en ook misdaad. Kenmerkend voor die verschijnselen was dat ze niet in alle buurten evenveel voorkwamen.

Dat stelden ook Clifford Shaw & Henry McKay vast in hun onderzoek naar jeugddelinquentie, een klassieker in de criminologie.[3] Zij vergeleken stadsbuurten onderling

[1] Piers Beirne, ‘Adolphe Quetelet and the Origins of Positivist Criminology’, *The American Journal of Sociology* 92, nr. 5 (1987): 1140-69; Michael Friendly, ‘A.-M. Guerry’s Moral Statistics of France: Challenges for Multivariable Spatial Analysis’, *Statistical Science* 22 (2007): 368-99.

[2] Martin A. Andresen en Tarah Hodgkinson, ‘Il Y a Quelque Chose sur la Carte: A Modern Spatial Analysis of Crime in Early 19th Century France’, *American Journal of Criminal Justice*, 24 februari 2025, https://doi.org/10.1007/s12103-025-09798-8.

[3] Clifford R. Shaw en Henry D. McKay, *Juvenile Delinquency and Urban Areas* (Chicago: University of Chicago Press, 1942).

wat betreft percentages jongeren met politiecontacten. In tegenstelling tot hun Franse voorgangers onderzochten deze stadsgeografen dus geen regionale verschillen maar verschillen tussen stadsbuurten. Wel combineerden zij ook cartografie met statistiek. Zo bleek jeugddelinquentie het hoogste rond het stadscentrum en het laagste in de buitenwijken. Ook stelden ze vast dat er samenhang was met andere buurtproblemen, zoals armoede, echtscheiding en alcoholisme, en buurtkenmerken zoals verhuismobiliteit en etnische diversiteit. Deze samenhang wordt sindsdien verklaard door een theorie die wel sociale desorganisatietheorie genoemd wordt. De kern ervan is dat bewoners van buurten met weinig sociale samenhang minder goed in staat zijn om het hoofd te bieden aan collectieve buurtproblemen, zoals misdaad. Sommige bevindingen uit het onderzoek van de Chicago School zijn inmiddels ontkracht of aangepast. Zo blijken buurten met de hoogste misdaadcijfers niet altijd in en rond het stadscentrum te liggen. In veel steden is er juist in de buitenwijken meer misdaad. In Europa is Parijs daarvan een voorbeeld.

Twee eeuwen geleden bestudeerden geografisch criminologen regionale verschillen in misdaad, een eeuw geleden bestudeerden ze buurtverschillen in misdaad. Sinds het begin van deze eeuw bestuderen we steeds vaker ook straatverschillen in misdaad. Een invloedrijk pleitbezorger is David Weisburd, die hiervoor de term *criminology of place* gemunt heeft.[4] De reden om de aandacht op straten te richten is dat er binnen buurten aanzienlijke verschillen in misdaad bestaan tussen straten, verschillen die vaak groter dan verschillen tussen buurten. [5] Zo kan één straat een *hotspot* van misdaad zijn, terwijl in omliggende straten zelden iets gebeurt. Dat is niet alleen wetenschappelijk relevant maar ook van praktisch belang. Denk bijvoorbeeld aan ingrijpende maatregelen als het invoeren van cameratoezicht.

Ik gebruikte voor het gemak het woord ‘straten’ maar eigenlijk gaat het om *straatsegmenten*. Een straatsegment is een deel van een straat tussen kruisingen met andere straten. Bij elke kruising of splitsing begint dus een nieuw segment. De omvang van een straatsegment sluit goed aan bij de menselijke zintuiglijke waarneming. Wie zich in een straatsegment bevindt kan met zijn of haar zintuigen waarnemen wat op dat moment in dat straatsegment gebeurt. Je kunt zien, horen en zelfs ruiken wat er aan de hand is. Dat geldt niet voor buurten, en zeker niet voor steden of regio’s.

Ik heb zojuist twee dingen verteld, namelijk dat geografie al twee eeuwen een belangrijke rol speelt in de criminologie, en dat daarbij steeds nauwkeuriger geografische onderscheidingen gemaakt worden: van regio naar buurt naar straatsegment. Met die accentverschuiving van macro naar micro veranderde ook iets anders. Degenen die regionale en buurtverschillen onderzochten maakten nauwelijks onderscheid tussen waar misdrijven gepleegd werden en waar daders of slachtoffers woonden. Twee eeuwen geleden in Frankrijk was dat onderscheid ook nauwelijks relevant. Regio’s waren groot en mensen waren minder mobiel dan tegenwoordig. Een eeuw geleden vergeleken Shaw en McKay de buurten waar de jongeren woonden die met de politie in aanraking kwamen. Waarschijnlijk waren dat grotendeels ook de buurten waar deze jongeren zich misdroegen, al weten we dat niet zeker. Tegenwoordig is dat anders, zeker als we verschillen tussen straten bestuderen. De straat waar een misdrijf

[4] David Weisburd, ‘The Law of Crime Concentration and the Criminology of Place’, *Criminology* 53, nr. 2 (2015): 133-57, https://doi.org/10.1111/1745-9125.12070.

[5] Wouter Steenbeek en David Weisburd, ‘Where the Action is in Crime? An Examination of Variability of Crime Across Different Spatial Units in The Hague, 2001–2009’, *Journal of Quantitative Criminology* 32, nr. 3 (1 september 2016): 449-69, https://doi.org/10.1007/s10940-015-9276-3.

gepleegd wordt is lang niet altijd de straat waar de dader of het slachtoffer woont. Ook zijn we met zijn allen veel mobieler dan een eeuw geleden. In de geografische criminologie onderzoeken we tegenwoordig vooral de vraag waar delicten gepleegd worden en waarom dat zo is.

In eerder werk heb ik er voor gepleit om dit soort vragen te behandelen als vragen naar de locatiekeuze van misdadigers.[6] Dat wil zeggen dat we de vraag waar iemand een misdrijf pleegt beschouwen als een keuze, vergelijkbaar met de manier waarop mensen kiezen waar zij een nieuwe jas kopen of op vakantie gaan. We beschouwen misdrijven dan als doelgerichte handelingen en misdaadlocaties als doelgerichte keuzes. In de neoklassieke economie is dit een gebruikelijke benadering. Die benadering onderkent dat de keuzemogelijkheden van individuen door veel factoren beperkt worden, en dat niet iedereen over dezelfde alternatieven beschikt, maar benadrukt het bestaan van individuele keuze- en handelingsvrijheid, in het Engels vaak aangeduid met het begrip *agency*.

In een klassiek artikel uit 1970, "What about people in regional science?" deed Torsten Hägerstrand een appél om niet de locatie maar het individu als uitgangspunt te nemen bij het beantwoorden van geografische vragen.[7] Het artikel is vooral bekend geworden omdat het aandacht vraagt voor de rol van tijdsrestricties in geografische keuzes. Zo onderscheidt Hägerstrand drie soorten tijdsrestricties. Allereerst fysieke restricties. We kunnen niet op twee plaatsen tegelijk zijn, het overbruggen van afstand kost tijd en we hebben slaap nodig. Daarnaast zijn er koppelrestricties. Veel van onze activiteiten vereisen dat we op hetzelfde moment met anderen samenkomen. Deze plechtigheid (de oratie) is daarvan een voorbeeld. Technologische ontwikkelingen verminderen die fysieke en koppelrestricties wel enigszins. Zo kunnen we tegenwoordig bijeenkomsten online bijwonen, en vaak ook achteraf een opname ervan bekijken.

Tenslotte zijn er zeggenschapsrestricties. Waar wij mogen zijn en wanneer is aan regels gebonden. Onze woningen bijvoorbeeld zijn uitsluitend bestemd voor onszelf, onze huisgenoten en onze gasten. Universiteiten, winkels, parken en stranden zijn niet altijd en voor iedereen toegankelijk.

Het identificeren van factoren die onze alternatieven beperken is een nuttig hulpmiddel in het denken over de keuzes die wij maken. Dat geldt zeker ook voor misdaad. Het geldt ook voor restricties die niet direct iets met tijd te maken hebben. Zo wordt onze keuzevrijheid bijvoorbeeld ook beperkt doordat we niet alwetend zijn.

Wel moeten we in het oog houden dat restricties niet absoluut zijn. We weten niet alles, maar we kunnen wel leren. Dat geldt ook voor zeggenschapsrestricties. Wetten en regels beperken onze alternatieven misschien, maar het feit dat misdaad bestaat betekent dat we wetten en regels ook kunnen overtreden en ons er dus niet door laten beperken.

In onderzoek naar de geografie van misdaad wordt de afgelopen 15 jaren steeds meer vanuit dit individuele perspectief onderzoek gedaan naar de locaties waar misdrijven gepleegd worden, meestal inbraken of overvallen. Soms gebeurt dat door de daders ervan achteraf te

[6] Wim Bernasco, 'Route, routine en ratio: Hoe misdadigers doelwitten vinden. Inaugurele rede.' (Amsterdam, Vrije Universiteit, 2014).
[7] Torsten Hägerstrand, 'What about people in regional science?', *Papers of the Regional Science Association* 24 (1970): 7-21.

vragen naar hun overwegingen en keuzes, maar het meeste onderzoek is gebaseerd op het principe dat daden meer zeggen meer dan woorden, en dat we daarom het beste objectief kunnen vaststellen waar mensen misdrijven plegen en de kenmerken van die locaties vergelijken met kenmerken van locaties die niet werden gekozen.

In dit onderzoek wordt geprobeerd om te verklaren waar, bijvoorbeeld in welke straat of in welke buurt, een persoon een misdrijf pleegt. Het gaat daarbij dus om een individuele keuze. Waar pleegde deze persoon een inbraak, of een overval, en waarom daar en niet elders? Voor alle duidelijkheid, wanneer ik spreek over één persoon bedoel ik niet dat het onderzoek slechts over één persoon gaat, maar dat we gegevens gebruiken over individuele personen en over de locaties waar zij een misdrijf pleegden.

Bij het verklaren waarom een buurt of straat gekozen is combineren we kenmerken van die buurten of straten met kenmerken van de dader of daders die het misdrijf pleegden. Kenmerken van buurten of straten zijn bijvoorbeeld het welstandsniveau van de bewoners, het aantal winkels of restaurants, of de nabijheid van een metrostation. Het gaat dan om kenmerken waarvan wordt verondersteld dat ze iets vertellen over de geschiktheid van die buurt of van die straat vanuit het perspectief van degene die het misdrijf pleegt. Zijn er bijvoorbeeld veel geschikte doelwitten of slachtoffers en is er weinig toezicht? Meestal zijn dit kenmerken die tamelijk onafhankelijk zijn van de dader.

Daarnaast zijn kenmerken van de daders relevant. Hierbij spelen geografische kennisrestricties een grote rol. Het blijkt dat mensen die misdrijven plegen dat overwegend doen in en rond buurten en straten waarmee zij vertrouwd zijn omdat ze er regelmatig komen tijdens hun alledaagse activiteiten, bijvoorbeeld om te leren, te werken, te winkelen, te sporten, vrienden of familie te bezoeken, of omdat ze er onderweg langskomen. Waar iemand woont blijkt vaak een sleutelgegeven, want dat is waar de meeste mensen de meeste tijd doorbrengen. De meeste misdrijven worden dan ook vrij dicht bij huis gepleegd. Soms in de eigen straat, regelmatig in de eigen buurt en vaak in de eigen stad of woonplaats. Maar waar iemand woont zegt lang niet alles over zijn of haar geografische kennis. Zo is gebleken dat mensen ook in de buurt van hun vorige woonadressen misdrijven plegen, en dat die kans groter is als ze er recent nog woonden of als ze er lang gewoond hebben.[8] Het zelfde blijkt te gelden voor de woonadressen van familieleden, de adressen van werk of school.[9] Het geldt ook voor de locaties van eerdere misdrijven die zij gepleegd hebben.[10] Hoe meer vertrouwd daders met een locatie zijn, des te groter is de kans dat zij bij of rond die locatie toeslaan. Die geografische kennis blijkt minstens zo belangrijk als de aanwezigheid van geschikte doelwitten.

Onderzoek naar de keuze van misdaadlocaties heeft zich tot op heden vooral beperkt tot twee soorten misdrijven, namelijk woninginbraken en overvallen. Onderzoek naar locatiekeuze bij

[8] Wim Bernasco, 'A Sentimental Journey to Crime: Effects of Residential History on Crime Location Choice', *Criminology* 48 (2010): 389-416, https://doi.org/10.1111/j.1745-9125.2010.00190.x.

[9] Sophie Curtis-Ham e.a., 'Relationships Between Offenders' Crime Locations and Different Prior Activity Locations as Recorded in Police Data', *Journal of Police and Criminal Psychology*, 2 augustus 2022, https://doi.org/10.1007/s11896-022-09540-8.

[10] Marre Lammers e.a., 'Biting Once, Twice: The Influence of Prior on Subsequent Crime Location Choice', *Criminology* 53, nr. 3 (2015): 309-29, https://doi.org/10.1111/1745-9125.12071; Wim Bernasco, Shane D. Johnson, en Stijn Ruiter, 'Learning where to offend: Effects of past on future burglary locations', *Applied Geography* 60 (2015): 120-29, https://doi.org/10.1016/j.apgeog.2015.03.014.

andere misdrijven is op de vingers van een hand te tellen. Dat is een behoorlijk gemis, want locatiekeuzes bij andere misdrijven verlopen wellicht anders. Ik denk dan onder meer aan misdrijven waaraan andere dan materiële motieven ten grondslag liggen, maar ook aan zogenaamde slachtofferloze misdrijven zoals drugshandel, waarbij concurrentie een belangrijke rol lijkt te spelen.

Ik ben inmiddels al geruime tijd aan het woord en mogelijk verbaast het u dat het woord graffiti nog niet is gevallen, terwijl het woord toch prominent in de titel staat. Daar komt nu verandering in, want ik ga proberen u ervan te overtuigen dat we door de geografie van graffiti te bestuderen iets kunnen leren over de geografie van misdaad.

Misschien is het goed om de achtergrond van mijn belangstelling wat toe te lichten. Ik was een aantal jaren betrokken bij een programma waarin middelbare scholieren met de universiteit kennismaken door een aantal werkcolleges te volgen over het thema "Crime in the City". De belangstelling van de leerlingen bleek behalve divers vaak ook nogal overweldigend: moord, terrorisme, mensenhandel, drugssmokkel, en liquidaties. Om hen te stimuleren om criminologisch te denken gaf ik hen een huisopdracht waarvan ik aannam dat die eenvoudig was en wat dichter bij hun leefwereld lag. De luidde als volgt:

Maak een foto van graffiti en beantwoord daarover de volgende vragen: 1. Waarom koos je deze graffiti? 2. Waar vond je deze graffiti? 3. Heb je een idee wie het gemaakt heeft? 4. Waarom zou die persoon het gemaakt hebben? 5. Waarom op deze plek, denk je? Dat zijn criminologische vragen, al klinken ze misschien niet zo. Sindsdien stel ik mezelf die vragen regelmatig als ik onderweg ben.

Maar mijn keuze voor graffiti was ook ingegeven door het feit dat ik op dat moment betrokken was geraakt bij een nog te starten onderzoeksproject in Gent waarvoor mijn collega Christophe Vandeviver financiering had verworven. Daarover straks meer.

Wat is graffiti? Waarschijnlijk heeft iedereen wel een idee van er met dat woord bedoeld wordt. Toch ga ik een definitie te geven van wat ik onder graffiti versta, niet om een specifieke interpretatie op te dringen, maar om te verhelderen waarover ik het heb.

In de wetenschappelijke literatuur over graffiti worden verschillende juridische, esthetische en geografische criteria gebruikt om graffiti te definiëren. Deze criteria gaan over de vraag of graffiti verboden is, hoe graffiti gemaakt wordt en er uit ziet, en waar graffiti zich bevindt. En soms ook over de vraag door wie het gemaakt is.[11] Ik ben in de eerste plaats een criminoloog, en voor mijn doeleinden volstaat het eerste criterium: graffiti is pas graffiti als het verboden is. De esthetische aspecten zijn voor mijn definitie minder relevant en laat ik buiten beschouwing. Dat geldt ook voor waar graffiti zich bevindt en door wie het is gemaakt. Die zaken horen wel thuis in de verklaring, maar niet in de definitie. Daarom gebruik ik als werkdefinitie:

Graffiti verwijst naar woorden, symbolen en afbeeldingen die zijn aangebracht op een object zonder toestemming van de eigenaar van het object.

Deze definitie is eenvoudig en legt weinig beperkingen op aan materialen, vormen of werkwijzen, locaties, of makers. Dus het omvat zowel getekende, gekraste, gespoten,

[11] Jeffrey Ian Ross, 'Introduction: Sorting it all out', in *Routledge handbook of graffiti and street art* (Routledge, 2016), 1-10.

geverfde of geschreven woorden, symbolen en afbeeldingen, maar ook stencils, stickers en posters die zijn opgeplakt, als dat tenminste zonder toestemming gebeurde. Het meeste werk van Banksy valt eronder, net als de slogans die de actievoerders onlangs op muren in het Maagdenhuis van onze universiteit aanbrachten, of de snel aangebrachte symbolen op de elektriciteitskast bij u in de straat. Wat expliciet buiten de definitie valt zijn symbolen en afbeeldingen die in opdracht of met toestemming zijn gemaakt. In Amsterdam is de NDSM werf zo'n vrijplaats, waar zelfs een museum aan graffiti is gewijd. Een boeiende in indrukwekkende plek, maar wat er te zien is vormt geen graffiti volgens mijn werkdefinitie.

Wat het maken van graffiti volgens deze werkdefinitie gemeen heeft met misdaad is dat het een vorm van regelovertredend gedrag is, zoals ook inbreken, overvallen of cocaïne verkopen. De persoon die graffiti maakt doet dat zonder toestemming en breekt een maatschappelijke regel. Wie het doet loopt het risico betrapt en vervolgd te worden, en om dat te voorkomen moet het verhuld gebeuren, bij voorkeur buiten het zicht van getuigen en zeker buiten het zicht van de politie. Het maken van graffiti is volgens het wetboek van strafrecht een vorm van vandalisme, maar in de praktijk valt het onder de noemer 'overlast'. Vaak vervelend, maar geen misdrijf dat grote impact heeft op slachtoffers of samenleving.

Dat graffiti regelmatig met criminaliteit in verband wordt gebracht heeft minder te maken met de juridische status ervan dan met de *broken windows* theorie die in 1982 op papier gezet werd door James Wilson en George Kelling.[12] Ik bespreek deze theorie kort omdat vrijwel elke verwijzing naar de relatie tussen misdaad en graffiti uitkomt bij deze theorie. Wat vertelt die *broken windows* theorie ons eigenlijk?

Volgens deze theorie vormen materiële en sociale vormen van overlast (in het Engels *physical and social disorder*) voorbodes en zelfs oorzaken van criminaliteit. Sociale overlast zijn gedragingen waaraan veel mensen zich storen en die deels ook verboden zijn, zoals openbare dronkenschap, urineren in het openbaar, bedelen of lawaai maken. Bij fysieke overlast gaat het om de tastbare resultaten van regelovertredend gedrag, zoals achtergelaten rommel op straat, vernield straatmeubilair en ook: graffiti. De *broken windows* theorie zegt dat regelovertredingen besmettelijk zijn, en mensen ook aanzetten om ernstiger misdrijven te plegen. Volgens de theorie zien potentiële regelovertreders fysieke en sociale overlast als een signaal dat regelovertredingen geaccepteerd zijn of in ieder geval niet gesanctioneerd worden.

Er is veel onderzoek gedaan naar de *broken windows* theorie. Op basis van wat we weten is er weinig steun voor. Overlast blijkt weliswaar vaak samen te gaan met criminaliteit, maar is er niet de oorzaak van.[13] Dat is zorgwekkend omdat de theorie vooral in de Verenigde Staten de aanleiding vormde voor wat wel *broken windows policing* of *zero-tolerance policing* genoemd wordt, een strategie waarbij de politie zwaar inzet op relatief lichte vergrijpen en ordeverstoringen. Deze aanpak is niet alleen controversieel vanwege twijfels over de effectiviteit ervan, maar ook vanwege het verwijt dat zij onrechtvaardig is voor mensen die toch al in een achtergestelde maatschappelijke positie verkeren. Overigens heeft de Nederlandse politie deze aanpak nooit overgenomen.

[12] James Q. Wilson en George L. Kelling, 'Broken Windows; The police and neighborhood safety', *The Atlantic Monthly* 249, nr. 3 (maart 1982): 29-38.
[13] Jon Maskaly en Lyndsay N. Boggess, 'Broken Windows Theory', in *The Encyclopedia of Theoretical Criminology*, 2014, 1-4, https://doi.org/10.1002/9781118517390.wbetc127.

Tot zover de broken windows theorie, een omstreden theorie waarin graffiti overigens een bescheiden rol speelt. Graffiti lijkt niet het teken aan de wand dat misdaad aankondigt of zelfs aanmoedigt.

Laat ik daarom terugkeren naar de vraag uit de titel. Wat kunnen we van graffiti leren over de geografie van misdaad?

Ik vermoed dat als we beter begrijpen hoe graffiti-makers een locatie kiezen voor hun werken, we dat ook beter begrijpen van mensen die andere misdrijven plegen dan inbraken en overvallen, in het bijzonder misdrijven waarbij immateriële motieven belangrijk zijn en misdrijven waarbij onderlinge concurrentie een grotere rol speelt.

Mijn uitgangspunt is dat we de locatiekeuzes van graffiti-makers moeten bestuderen zoals we dat ook doen bij die van inbrekers of overvallers. Dat wil zeggen dat we moeten proberen hun doelen te kennen, en hun keuzes voor de specifieke locaties zien als gerichte pogingen om die doelen te bereiken.

Net zoals dat voor inbrekers en overvallers is gedaan, is het verstandig is om de makers van graffiti hierover aan het woord te laten. Veel onderzoek naar graffiti bestaat uit veldwerk waarin gesprekken met graffiti-makers centraal staan. Dat is ook nodig om zicht te krijgen op wat zij met het maken van graffiti proberen te bereiken, en hoe zij beslissen over waar ze dat doen.

Hierover weten we ook al veel. Onder de titel “Spot theory” schreven Jeff Ferrell en Robert Weide enkele jaren terug, deels op basis van hun persoonlijke ervaringen als graffiti-makers, over wat er zoal een rol speelt bij het vinden van de beste plek voor het maken van graffiti.[14]

Er zijn uiteenlopende redenen om graffiti te maken. Een mogelijke reden is de wens om anderen te laten zien dat je bestaat en een plek in de wereld inneemt. Het kan ook een manier zijn om uiting te geven aan je creativiteit, om iets moois te maken. Een andere reden is de wens om een boodschap de wereld in te sturen, bijvoorbeeld over de oorlog in Gaza of het mestbeleid van de regering, of dat vloeken een zonde is. Wat ook een rol kan spelen is de opwinding die het kan geven wanneer je iets doet dat verboden of riskant is. Soms wordt graffiti gebruikt door leden van criminele groepen, *gangs*, om een territorium te markeren tegenover concurrerende groepen.[15]

Impliciet verweven met de meeste motieven om graffiti te maken is dat je het maakt om iets mee te communiceren: je maakt het voor een publiek. De beste plek voor graffiti is daarom een plek waar de afbeelding of tekst goed zichtbaar en opvallend is en gezien wordt, bij voorkeur door mensen die jouw doelgroep vormen. Dat geldt zowel voor eenvoudige initialen of symbolen, *tags* genoemd, als voor meer complexe s afbeeldingen, en ook voor slogans met een politieke boodschap. De meeste graffiti-makers willen dat hun graffiti door zo veel mogelijk mensen gezien wordt, maar veel graffiti-makers richten zich naar eigen zeggen vooral op een publiek van collega graffiti-makers. Daarbij spreken zij vaak ook over

[14] Jeff Ferrell en Robert D. Weide, Robert, ‘Spot theory’, *City* 14, nr. 1-2 (1 februari 2010): 48-62, https://doi.org/10.1080/13604810903525157.

[15] Lorine A Hughes, Lonnie M Schaible, en Timothy Kephart, ‘Gang graffiti, group process, and gang violence’, *Journal of quantitative criminology*, 2021, 1-20; Susan A Phillips, ‘Deconstructing gang graffiti’, in *Routledge handbook of graffiti and street art* (Routledge, 2016), 48-60.

concurrentie en competitie: indruk willen maken en bekendheid verwerven door beter te zijn dan anderen door meer, mooiere, grotere en riskantere graffiti te maken.

Het is naar mening noodzakelijk om in aanvulling op wat graffiti-makers zeggen dat ze doen en waar ze dat doen, ook systematisch en objectief te bestuderen wat ze doen, dus te observeren waar graffiti gemaakt wordt en wat de kenmerken van die locaties onderscheidt van andere locaties. Net zoals dat bij misdaad gebeurt. Eigenlijk is dat bij graffiti veel eenvoudiger dan bij misdaad. Graffiti laat immers duidelijke sporen achter, dat is de essentie ervan. Dat geldt zeker niet altijd voor misdrijven. Veel misdaad blijft onzichtbaar omdat het geen voor buitenstaanders zichtbare sporen nalaat en omdat de slachtoffers er geen melding van doen bij de politie. Alleen via surveys onder de bevolking kunnen we er dan soms iets te weten komen, maar die surveys zijn gevoelig voor vertekeningen door selectieve deelname, geheugeneffecten en interpretatieverschillen.

Om de aanwezigheid van graffiti vast te stellen hoeven we alleen maar de straat op te gaan en te kijken, en indien gewenst te fotograferen. Daarom gaf ik die huiswerkopdracht aan die leerlingen. Op grotere schaal is zoiets een flinke exercitie, maar het is goed te doen. Met Christophe Vandeviver en Kuralarasan verricht ik onderzoek naar graffiti in Gent, en daar hebben we dat gedaan.[16] Een eenvoudige vraag waar we onlangs over schreven was deze: Klopt het dat graffiti vooral aanwezig is op plekken waar het aan veel ogen wordt blootgesteld, dus waar het door veel mensen gezien kan worden? Om die vraag te beantwoorden deelden we het stadscentrum van Gent op in ruim 2000 straatsegmenten. Een groep van ruim 200 studenten ging na uitgebreide instructies de stad in om in elk straatsegment observaties te doen, waaronder uiteraard graffiti. Dat waren ruim 12,000 graffiti uitingen. Ze observeerden en noteerden ook andere kenmerken, vooral voorzieningen die een teken zijn dat er veel mensen komen. Uit de analyse van resultaten bleek inderdaad, ik vat het nu enigszins plat samen, dat de meeste graffiti inderdaad te vinden is waar veel mensen samenkomen of langskomen.

Het ging daarbij overigens om een eenmalige meting. We keerden niet na verloop van tijd terug om eventuele veranderingen vast te leggen. Dat is echter wel wenselijk, want graffiti is een dynamisch verschijnsel. Lokale overheden of de eigenaren van de objecten waarop graffiti is aangebracht laten deze vaak verwijderen. Maar waar en welke soorten graffiti verwijderd worden is ongetwijfeld niet willekeurig. Sommige teksten of afbeeldingen worden als meer storend of aanstootgevend ervaren dan andere, en de mate waarin dat het geval is kan ook van plek tot plek verschillen. Door terug te komen kunnen we dit proces observeren, en ook zien hoe graffiti-makers op het verwijderen reageren. Ontmoedigt het, of werkt het als een uitnodiging om met hernieuwde inspiratie aan de slag te gaan? Herhaalde observatie biedt ook een kans om te bestuderen hoe graffiti-makers op elkaars werk reageren. Volgens de *spot theory* van Ferrell en Weide houden de makers van graffiti bij het vinden van de beste plek rekening met reeds bestaande graffiti. Zo kan de aanwezigheid van graffiti aantrekkingskracht uitoefenen op andere graffitimakers, maar hen ook bewegen om juist elders een locatie te zoeken. Daarin lijken zij mogelijk op de daders van sommige misdrijven zoals drugsdealers en degenen die actief zijn in wat de georganiseerde misdaad genoemd wordt. Veel meer dan tussen inbrekers of overvallers speelt daar onderlinge concurrentie een rol.

[16] K. Kuralarasan, Wim Bernasco, en Christophe Vandeviver, 'Graffiti Writers Choose Locations That Optimize Exposure', *Crime & Delinquency*, 14 oktober 2024. DOI: 10.1177/00111287241287133.

Naast het feit dat graffiti goed observeerbaar is heeft het nog een eigenschap die het geschikt maakt voor onderzoek naar locatiekeuzes: de vorm ervan is karakteristiek voor de maker. Voor de makers is hun eigen stijl en herkenbaarheid belangrijk. Het is hun handelsmerk, en daarom is de meeste graffiti eenvoudig toe te schrijven aan een maker. Dit betekent dat we met een redelijke mate van zekerheid twee graffiti-uitingen op verschillende plaatsen aan de zelfde maker kunnen toeschrijven, zonder dat we overigens de identiteit van de maker hoeven te weten. We kunnen dus van één-en-dezelfde graffitimaker vaststellen op welke verschillende plaatsen hij of zij graffiti heeft gemaakt. Bij misdrijven is zoiets eigenlijk alleen mogelijk als er DNA-sporen zijn vastgelegd, en dat is bij verreweg de meeste misdrijven niet het geval. Zelfs als de politie meerdere misdrijven van een en dezelfde persoon opheldert is het aannemelijk dat dit een kleine en niet-representatieve selectie is, want er worden maar weinig misdrijven opgehelderd. Dit DNA-karakter van graffiti biedt de mogelijkheid om een actieradius in kaart te brengen. Sommige graffiti-makers blijven wellicht uitsluitend binnen de eigen buurt of stad actief terwijl anderen verder reizen. Welke geografische patronen zien we dan terug?

Ik kan me voorstellen dat u zich afvraagt of dit geen onrealistisch vergezicht is. In het onderzoek in Gent observeerden 200 studenten een maand lang gegevens in ruim 2000 straatsegmenten. En dat was eenmalig. Ze telden en fotografeerden er 12000 graffiti uitingen, waarvan ook nog vastgesteld moest worden welke door dezelfde persoon gemaakt waren. Hoe kunnen we dit dan ook nog regelmatig herhalen en uitbreiden naar buiten het centrum van Gent?

Dataverzameling kost veel werk en tijd. Het goede nieuws is dat dit met de huidige stand van de technologie efficiënter kan dan wij het deden. Inmiddels zijn de eerste studies verschenen waarin wordt onderzocht in hoeverre de online dienst Google Streetview dit soort veldwerk naar graffiti kan vervangen, en de resultaten lijken gunstig.[17] Met Google StreetView kunnen onderzoekers vanachter hun beeldscherm observaties van graffiti elders doen, in principe over de hele wereld. Er zitten wel methodologische haken en ogen aan deze methode. Zo hebben onderzoekers zelf geen controle over de steekproeftrekking en camerastandpunten. Ook is het zaak om op de hoogte te raken met de lokale context, want misschien hebben de graffiti-makers in Gent andere kenmerken en doelen dan hun collega's in Eindhoven, Amsterdam, New York, Rio de Janeiro of Kaapstad.

Het gebruik van Google Street View bespaart vooral veel reistijd. Maar het zijn nog altijd mensen die al dat beeldmateriaal moeten bestuderen en classificeren, en ook dat werk is zeer tijdsintensief. Het zou nog efficiënter zijn als we ook het proces van classificatie zouden kunnen automatiseren, dus als we een computer laten uitzoeken of een beeld graffiti bevat, zonder dat daar nog menselijke beoordeling aan te pas hoeft te komen. U voelt al aankomen dat we nu richting artificiële intelligentie gaan. Dat klopt. Er is inmiddels onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om met behulp van *computer vision* technieken geautomatiseerd graffiti te kunnen herkennen, en dat gaat vrij goed.[18] Ook bij het toeschrijven van graffiti aan

[17] Tokuda, Eric K., Cesar, Roberto M., en Silva, Claudio T., 'Quantifying the Presence of Graffiti in Urban Environments', in *2019 IEEE International Conference on Big Data and Smart Computing (BigComp)*, 2019, 1-4. DOI: 10.1109/BIGCOMP.2019.8679113.

[1818] Bahram Lavi e.a., '17K-Graffiti: spatial and crime data assessments in São Paulo city', in *Proceedings of the 17th International Joint Conference on Computer Vision, Imaging and Computer Graphics Theory and Applications (VISIGRAPP 2022).*, vol. 4, 2022, 968-75.

dezelfde dader worden met algoritmes goede resultaten bereikt.[19] Wel vraagt het ontwikkelen van goede instrumenten meer zorgvuldigheid dan soms betracht wordt, en dan gaat het vooral om de gegevens die gebruikt worden bij het trainen van computer vision modellen. Om te weten of een algoritme graffiti herkent moeten we wel zelf eerst met voldoende zekerheid hebben vastgesteld wat graffiti is en wat niet.

Met dit perspectief op de toekomst ga ik afsluiten. U begrijpt inmiddels dat de vraag wat we van graffiti kunnen leren over de geografie van misdaad nog op een antwoord wacht. Wat ik hoop is dat mijn verhaal u nieuwsgierig heeft gemaakt en dat u straks na de receptie met een frisse blik de straat opgaat. Als het u net zo vergaat als mij, dan ziet u de omgeving ineens met een iets andere blik. Wie zou dit gemaakt hebben? Waarom? En waarom hier? Hoe lang is het er al? Heb ik dit niet ook ergens anders gezien?

Ik heb u in het afgelopen half uur meegenomen op een wandeling langs plekken waarnaar mijn belangstelling uitgaat. Ik hoop dat mijn enthousiasme voor de wetenschap en voor de geografie van misdaad hoorbaar en zichtbaar was en dat u met plezier naar mij luisterde.

Vanzelfsprekend biedt mijn leeropdracht ruimte aan meer onderwerpen en activiteiten dan waarover ik vandaag heb gesproken. Ik hoop en verwacht ook daarover in de toekomst met velen van u van gedachten te wisselen. Ik ga nu afronden met enkele woorden van dank.

Allereerst dank ik het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam, de Decaan van de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen, het bestuur van het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving, en het aan deze leerstoel verbonden Curatorium, voor het in mij gestelde vertrouwen. Met deze leerstoel biedt u mij de mogelijkheid om de stedelijke geografie van criminaliteit en veiligheid verder te ontwikkelen.

Ook wil ik enkele mensen persoonlijk bedanken, in het besef dat ik vele anderen tekort doe door hen niet bij naam te noemen.

Beate Völker en ik kenden elkaar al vele jaren voordat zij directeur werd van het NSCR. Ze speelde een sleutelrol bij de totstandkoming van deze leerstoel en ik ben haar daarvoor zeer erkentelijk.

Met Rivke Jaffe en Jochem de Vries deel ik minder geschiedenis. We zijn nog aan het daten. Ik dank hen voor hun inspanningen om deze leerstoel mogelijk te maken, en ben onder de indruk van de wijze waarop zij leiding geven aan de afdeling GPIO en aan de onderzoeksgroep stadsgeografie.

Ik ben schatplichtig aan mijn promotoren Reinhard Wippler, Wout Ultee en Paul de Graaf, en in het verlengde daarvan Werner Raub en Jeroen Weesie. Zij vormden mij als wetenschapper.

Gerben Bruinsma haalde mij naar het NSCR. Hij gaf mij de ruimte om mijn ideeën te ontwikkelen en gestalte te geven. Zonder zijn aanmoediging en steun had ik hier nu niet gestaan.

[19] Mihir Jain, Jan C. Van Gemert, en Cees GM Snoek, 'What do 15,000 object categories tell us about classifying and localizing actions?', 2015, 46-55; Wei Tong e.a., 'Gang and moniker identification by graffiti matching', in *Proceedings of the 3rd international ACM workshop on Multimedia in forensics and intelligence*, 2011, 1-6.

Henk Elffers is al ruim 20 jaar mijn rolmodel als het gaat om goed gedrag in de wetenschap. Hoe hoor je om te gaan met studenten, promovendi, collega's en vakgenoten.

Evelien Hoeben is ook zo'n rolmodel. Zij laat zien dat discipline en creativiteit heel goed samengaan, net als reflexiviteit en daadkracht, en dat elke hindernis overwonnen kan worden.

Stijn Ruiter en ik hebben onze wortels in dezelfde sociologische school, we hebben grotendeels dezelfde visie op wetenschap, en dat maakt samenwerken met hem zo leuk en schijnbaar eenvoudig.

Marie Lindegaard en ik hebben niet dezelfde disciplinaire achtergrond, en ook niet vanzelfsprekend altijd dezelfde visie op wetenschap. Juist dat verschil maakt onze samenwerking zo leerzaam.

Het zijn niet alleen mensen in Nederland aan wie ik veel te danken heb. Ik bewaar mooie herinneringen en leermomenten aan samenwerking met Dick Block in de Verenigde Staten, Guangwen Song in China, Sophie Curtis-Ham in Nieuw-Zeeland, Kuralarasan in India en Shane Johnson in Engeland. Mijn belangstelling voor graffiti is aangewakkerd door het onderzoek naar graffiti in Gent dat ik samen heb mogen verrichten met Christophe Vandeviver en, opnieuw, Kuralarasan. Ik hoop en verwacht dat we die samenwerking voortzetten.

Mijn vorige bijzondere leerstoel bij de afdeling Ruimtelijke Economie van de Vrije Universiteit heeft van mij geen econoom gemaakt, maar ik heb er veel geleerd over economie. Ik koester de herinneringen aan mijn collega's, in het bijzonder de samenwerking met Jan Rouwendal en Thomas de Graaff.

En over leren gesproken. Wat heb ik veel geleerd van de promovendi die ik heb mogen begeleiden. Dank jullie wel Margit Averdijk, Marre Lammers, Marleen Weulen-Kranenborg, Janique Kroese en Peter Ejbye-Ernst.

Het NSCR is al vele jaren mijn thuisbasis, en het is onmogelijk om alle mensen met wie ik er heb samengewerkt en die mij er hebben ondersteund bij naam te noemen. De kansen die ik er kreeg heb ik natuurlijk niet alleen te danken aan degenen die er aan het roer stonden, die kansen zijn een collectief product van de intellectuele en sociale gemeenschap die mijn collega's bij het NSCR vormen.

Dan mijn nieuwe collega's bij de afdeling Geografie, Planning en Internationale Ontwikkelingsstudies en in de onderzoeksgroep Stadsgeografie. Ik schrok wel een beetje van de kritische vragen die ik kreeg tijdens onze eerste kennismaking. Dom van mij natuurlijk: ik wist immers dat ik bij de Universiteit van Amsterdam op bezoek was? Die kritische vragen waren trouwens volkomen terecht, laat dat duidelijk zijn. Inmiddels heb ik ervaren dat bij jullie, ik bedoel natuurlijk 'bij ons', een inhoudelijk kritische houding prima samengaat met een werkomgeving waarin iedereen zich welkom en gewaardeerd kan voelen. Ik kijk er naar uit om de komende jaren samen te werken in onderwijs en onderzoek.

De tijd ontbreekt mij helaas om de tientallen andere personen met naam te noemen die mij hielpen door hun kennis met mij te delen, door samen te schrijven, door secretariële ondersteuning te bieden, door documentatie te verzorgen, door data te verzamelen, door bestuurlijke taken op zich te nemen, of door anderszins steun of inspiratie te bieden.

De seconden die mij resten gaan naar mijn familie. Mijn ouders Hans en Elly dank ik omdat ze mij in staat gesteld hebben te studeren, mijn broer Chris en zus Ellen omdat ze er altijd voor mij zijn en zullen zijn als het nodig is, en mijn vrouw Suzanne en kinderen Dirk, Esther en Rebecca omdat ze mij al zo lang dit merkwaardige werk laten doen.

Ik heb gezegd.

Signs on the Wall? What Can We Learn from Graffiti About the Geography of Crime?

Inaugural lecture, delivered on the appointment to the endowed chair Urban Geography of Crime and Security at the University of Amsterdam on 14 May 2025 by Wim Bernasco

This English version is a translation of the Dutch original. The translation was created with the support of ChatGPT (model GPT-4o) and subsequently checked, edited and authorized by the author.

Madam Rector Magnificus, Madam Dean, Members of the Curatorium of the Chair in Urban Geography of Crime and Safety, Members of the Board of the Netherlands Institute for the Study of Crime and Law Enforcement, esteemed audience,

Over the next 45 minutes, I will take you on an exploratory journey. I will begin by explaining what criminology and geography have to do with one another. That is familiar territory for me. After that, I will talk about graffiti and delve into the question of what graffiti can teach us about the geography of crime. This is a topic with which I am less familiar, but that has sparked my curiosity.

The field of criminology has its roots in geography. These roots go back to the early decades of the 19th century, when both André-Michel Guerry and Adolphe Quetelet studied regional differences in crime in France.[1] Their work is best known for its geographical maps. Equally remarkable, however, is that both also identified links between crime and social, demographic, economic, and even climatic factors. They were not only mapmakers but also statisticians. In a recent article, the data collected by Guerry were re-examined two centuries later using modern techniques. The original findings were largely confirmed.[2]

It would take another century before criminology firmly established itself within the social sciences. Once again, geography played a key role—but this time the focus had shifted to the United States. In Chicago, a group of social scientists pioneered research into urban problems. This research tradition became known as the "Chicago School of Social Ecology." Many of its members would likely call themselves urban geographers today.

Around the beginning of the 20th century, cities in North America experienced rapid growth due to immigration. These rapidly expanding cities were confronted with social issues such as poverty, divorce, child labor, alcoholism, epidemics, and crime. A defining feature of these phenomena was that they did not occur equally across all neighborhoods.

[1] Piers Beirne, "Adolphe Quetelet and the Origins of Positivist Criminology," *The American Journal of Sociology* 92, no. 5 (1987): 1140–69; Michael Friendly, "A.-M. Guerry's Moral Statistics of France: Challenges for Multivariable Spatial Analysis," *Statistical Science* 22 (2007): 368–99.

[2] Martin A. Andresen and Tarah Hodgkinson, "Il Y a Quelque Chose Sur La Carte: A Modern Spatial Analysis of Crime in Early 19th Century France," *American Journal of Criminal Justice*, February 24, 2025, https://doi.org/10.1007/s12103-025-09798-8.

This was also demonstrated by Clifford Shaw and Henry McKay in their research on juvenile delinquency—a classic in criminology.[3] They compared urban neighborhoods in terms of the percentage of youth who had contact with the police. Unlike their French predecessors, these urban geographers did not study regional differences but rather differences between city neighborhoods. However, they too combined cartography with statistics.

Their findings showed that juvenile delinquency was highest near the city center and lowest in the suburbs. They also found that delinquency was associated with other neighborhood problems, such as poverty, divorce, and alcoholism, as well as neighborhood characteristics like residential mobility and ethnic diversity. This correlation has since been explained by what is known as social disorganization theory. At its core, the theory holds that residents of neighborhoods with little social cohesion are less able to address collective problems—such as crime. Some of the findings of the Chicago School have since been revised or refuted. For example, neighborhoods with the highest crime rates are not always located in or around the city center. In many cities, crime is more prevalent in suburban areas. Paris is one example of this in the European context.

Two centuries ago, geographic criminologists studied regional differences in crime; a century ago, they focused on neighborhood-level differences. Since the beginning of this century, we have increasingly begun to study street-level differences in crime. One influential advocate of this shift is David Weisburd, who coined the term *criminology of place*.[4] The reason for focusing on streets is that within neighborhoods, there are often significant differences in crime between individual streets—differences that are frequently greater than those between neighborhoods.[5] For example, one street may be a crime hotspot, while little or nothing happens on adjacent streets. This is not only scientifically relevant but also of practical importance—for instance, when considering far-reaching measures such as the implementation of CCTV surveillance.

For convenience, I've been using the word "streets," but in fact, we are talking about street segments. A street segment is a portion of a street between intersections with other streets. At each intersection or fork, a new segment begins. The scale of a street segment aligns well with human sensory perception. When someone is in a street segment, they can perceive with their senses what is happening there at that moment. You can see, hear, and even smell what is going on. The same cannot be said for neighborhoods—let alone for cities or regions.

I've just explained two key points: first, that geography has played an important role in criminology for two centuries; and second, that the geographical distinctions being made have become increasingly fine-grained—shifting from regions to neighborhoods to street segments. Alongside this shift from the macro to the micro level, something else has changed. Those who studied regional and neighborhood differences made little distinction between where

[3] Clifford R. Shaw and Henry D. McKay, *Juvenile Delinquency and Urban Areas* (Chicago: University of Chicago Press, 1942).

[4] David Weisburd, "The Law of Crime Concentration and the Criminology of Place," *Criminology* 53, no. 2 (2015): 133–57, https://doi.org/10.1111/1745-9125.12070.

[5] Wouter Steenbeek and David Weisburd, "Where the Action Is in Crime? An Examination of Variability of Crime Across Different Spatial Units in The Hague, 2001–2009," *Journal of Quantitative Criminology* 32, no. 3 (September 1, 2016): 449–69, https://doi.org/10.1007/s10940-015-9276-3.

crimes were committed and where offenders or victims lived. Two centuries ago in France, that distinction was hardly relevant—regions were large, and people were less mobile than they are today. A century ago, Shaw and McKay compared the neighborhoods where the youths involved with the police lived. These were probably also the neighborhoods where they engaged in delinquent behavior, although we can't be entirely sure. Today, the situation is different—especially when we study differences between streets. The street where a crime is committed is often not the street where the offender or the victim lives. We are also much more mobile than we were a century ago. In contemporary geographic criminology, we focus primarily on the question of where crimes are committed—and why there.

In earlier work, I have argued that questions like these should be treated as questions about offenders' location choices.[6] That is, we should regard the question of where someone commits a crime as a matter of choice—comparable to the way people decide where to buy a new coat or where to go on vacation. In this perspective, crimes are seen as intentional acts and crime locations as deliberate choices. This is a common approach in neoclassical economics. That approach acknowledges that individuals' choices are constrained by many factors and that not everyone has access to the same alternatives, but it emphasizes the existence of individual freedom of choice and action, or *agency*.

In a classic 1970 article titled *"What about people in regional science?"*, Torsten Hägerstrand made a plea to take the individual—not the location—as the starting point when addressing geographical questions.[7] The article became especially well known for highlighting the role of time constraints in geographical decision-making. Hägerstrand distinguishes three types of time constraints. First, there are physical constraints: we cannot be in two places at once, covering distance takes time, and we need sleep. Second, there are coupling constraints: many of our activities require us to meet with others at the same time. This ceremony (the inaugural lecture) is an example of such a constraint. Technological developments have somewhat reduced the impact of both physical and coupling constraints. These days, for instance, we can attend meetings online, and in many cases also watch a recording afterwards.

Finally, there are authority constraints. Where we are allowed to be, and when, is governed by rules. Our homes, for example, are intended exclusively for ourselves, our housemates, and our guests. Universities, shops, parks, and beaches are not always accessible, nor are they accessible to everyone.

Identifying the factors that limit our alternatives is a useful tool for understanding the choices we make. This is certainly true for crime as well. It also applies to constraints that are not directly related to time. For example, our freedom of choice is also limited by the fact that we are not all-knowing.

At the same time, we must keep in mind that constraints are not absolute. We may not know everything, but we can learn. The same applies to authority constraints: laws and regulations may limit our alternatives, but the very existence of crime shows that we can break rules and laws, and are therefore not necessarily constrained by them.

---

[6] Wim Bernasco, "Route, Routine En Ratio: Hoe Misdadigers Doelwitten Vinden. Inaugurele Rede." (Amsterdam, Vrije Universiteit, 2014).

[7] Torsten Hägerstrand, "What about People in Regional Science?," *Papers of the Regional Science Association* 24 (1970): 7–21.

Over the past 15 years, research into the geography of crime has increasingly adopted this individual-level perspective in studying the locations where crimes—most often burglaries or robberies—are committed. Sometimes this is done by asking offenders afterward about their motives and decisions, but most research is based on the principle that actions speak louder than words. It is therefore considered more reliable to objectively determine where people commit crimes and compare the characteristics of those locations to those that were not chosen.

This research aims to explain where—such as in which street or neighborhood—a person commits a crime. The focus is therefore on an individual decision: where did this person commit a burglary or a robbery, and why there rather than somewhere else? To be clear, when I speak of a single person, I do not mean that the study concerns only one individual, but rather that we use data on individual offenders and the specific locations where they committed a crime.

In explaining why a particular neighborhood or street was chosen, we combine characteristics of those neighborhoods or streets with characteristics of the offender or offenders who committed the crime. Examples of neighborhood or street characteristics include the socio-economic status of residents, the number of shops or restaurants, or the proximity to a metro station. These are features that are assumed to provide insight into the attractiveness or suitability of a given location from the offender's perspective. For instance: Are there many suitable targets or victims, and is there little surveillance? Typically, these are characteristics that are fairly independent of the offender.

In addition, offender characteristics are also relevant. In this context, geographical knowledge constraints play a major role. Research shows that people who commit crimes tend to do so primarily in and around neighborhoods and streets they are familiar with—places they regularly visit during their everyday activities, such as for studying, working, shopping, playing sports, visiting friends or family, or simply passing through.

Where someone lives often proves to be a key factor, as that is where most people spend the majority of their time. As a result, most crimes are committed relatively close to home—sometimes on the offender's own street, often within their own neighborhood, and frequently within their city or town. However, a person's current place of residence does not fully capture their geographical knowledge. It has been shown, for example, that people also commit crimes near their former places of residence, and that the likelihood of this increases if they lived there recently or for a long period.[8] The same applies to the home addresses of family members, as well as the locations of their workplace or school. [9] It also holds true for the locations of previous crimes they have committed.[10] The more familiar offenders are with

[8] Wim Bernasco, "A Sentimental Journey to Crime: Effects of Residential History on Crime Location Choice," *Criminology* 48 (2010): 389–416, https://doi.org/10.1111/j.1745-9125.2010.00190.x.

[9] Sophie Curtis-Ham et al., "Relationships Between Offenders' Crime Locations and Different Prior Activity Locations as Recorded in Police Data," *Journal of Police and Criminal Psychology*, August 2, 2022, https://doi.org/10.1007/s11896-022-09540-8.

[10] Marre Lammers et al., "Biting Once, Twice: The Influence of Prior on Subsequent Crime Location Choice," *Criminology* 53, no. 3 (2015): 309–29, https://doi.org/10.1111/1745-9125.12071; Wim Bernasco, Shane D. Johnson, and Stijn Ruiter, "Learning Where to Offend: Effects of Past on Future Burglary Locations," *Applied Geography* 60 (2015): 120–29, https://doi.org/10.1016/j.apgeog.2015.03.014.

a location, the greater the likelihood that they will strike in or near that location. This geographical familiarity appears to be at least as important as the presence of suitable targets.

Research into the choice of crime locations has so far been largely limited to two types of offenses: residential burglaries and robberies. Studies on location choice for other types of crime are few and far between. This is quite a shortcoming, as the location choices involved in other crimes may follow different patterns. I'm thinking in particular of crimes driven by non-material motives, as well as so-called victimless crimes like drug trafficking, in which competition appears to play an important role.

By now, I've been speaking for quite some time, and you may be surprised that the word graffiti has not yet come up—despite its prominent place in the title. That is about to change, as I will now try to convince you that by studying the geography of graffiti, we can learn something valuable about the geography of crime.

Perhaps it's helpful to explain the background of my interest. For several years, I was involved in a program where high school students got to experience university life by attending a series of seminars under the theme "Crime in the City." The students' interests turned out to be both diverse and, quite often, rather intense: murder, terrorism, human trafficking, drug smuggling, and contract killings. In an effort to encourage their criminological thinking, I gave them a homework assignment that I assumed would be more straightforward and more closely connected to their everyday world. The assignment was as follows:

Take a photo of graffiti and answer the following questions: 1. Why did you choose this piece of graffiti? 2. Where did you find it? 3. Do you have any idea who made it? 4. Why do you think that person made it? 5. Why do you think they chose that location? Those are criminological questions—even if they might not sound like it at first. Since then, I often find myself asking those same questions whenever I'm out and about.

But my choice to focus on graffiti was also influenced by the fact that, at the time, I had become involved in a research project that was about to be launched in Ghent, for which my colleague Christophe Vandeviver had secured funding. I'll return to that later.

What is graffiti? Most people probably have a general idea of what is meant by the term. Still, I want to offer a definition of what I mean by graffiti—not to impose a particular interpretation, but to clarify what I'm talking about.

In the academic literature on graffiti, various legal, aesthetic, and geographical criteria are used to define it. These criteria concern whether graffiti is prohibited, how it is made and what it looks like, where it is located, and sometimes even who made it.[11] I am, first and foremost, a criminologist, and for my purposes the first criterion is sufficient: graffiti is only considered graffiti if it is unauthorized. The aesthetic aspects are less relevant for my definition and are therefore left out. The same goes for where the graffiti is located and who made it. These elements belong in the explanation, but not in the definition. That is why I use the following working definition:

[11] Jeffrey Ian Ross, "Introduction: Sorting It All Out," in *Routledge Handbook of Graffiti and Street Art* (Routledge, 2016), 1–10.

Graffiti refers to words, symbols, and images applied to an object without the permission of the object's owner.

This definition is simple and places few restrictions on materials, forms, techniques, locations, or creators. It includes drawn, scratched, sprayed, painted, or written words, symbols, and images, as well as stencils, stickers, and posters—so long as they were placed without permission. Most of Banksy's work falls under this definition, as do the slogans recently painted by activists on the walls of the Maagdenhuis at our university, or the quickly scrawled symbols on the electrical box in your street. What is explicitly excluded by this definition are symbols and images created with permission or on commission. In Amsterdam, for example, the NDSM wharf is such a sanctioned space—home to a museum dedicated to graffiti. It's a fascinating and impressive place, but what is shown there does not qualify as graffiti according to my working definition.

What the act of creating graffiti—according to this working definition—has in common with crime is that it constitutes a form of rule-breaking behavior, much like burglary, robbery, or selling cocaine. The person who makes graffiti does so without permission and violates a societal rule. Those who engage in it risk being caught and prosecuted, and to avoid this, the act must be concealed—ideally out of sight of witnesses and certainly out of sight of the police. Under the criminal code, making graffiti is classified as a form of vandalism. However, in practice, it is usually treated as a form of public nuisance. It is often considered annoying, but not a crime with serious impact on victims or society at large.

That graffiti is often associated with crime has less to do with its legal status and more with the *broken windows theory*, which was introduced in 1982 by James Wilson and George Kelling. [12] I will briefly discuss this theory, as virtually every reference to the relationship between crime and graffiti can be traced back to it. So what exactly does the broken windows theory tell us?

According to this theory *physical and social disorder* are not only precursors but even causes of crime. Social disorder refers to behaviors that many people find disturbing and that are at least partially prohibited, such as public drunkenness, urinating in public, begging, or making excessive noise. Physical disorder refers to the tangible results of rule-breaking behavior, such as litter left on the street, vandalized street furniture, and also: graffiti. The broken windows theory holds that rule violations are contagious and may encourage people to commit more serious crimes. According to the theory, potential rule-breakers interpret signs of physical and social disorder as an indication that such behavior is tolerated—or at least not punished.

The *broken windows theory* has been the subject of extensive research. Based on what we now know, there is little empirical support for it. While disorder often coincides with crime, it does not appear to be the cause of it. [13] This is concerning, because the theory has been the basis—particularly in the United States—for what is known as *broken windows policing* or *zero-tolerance policing*: a strategy in which police heavily target relatively minor offenses and signs of disorder.

[12] James Q. Wilson and George L. Kelling, "Broken Windows; The Police and Neighborhood Safety," *The Atlantic Monthly* 249, no. 3 (March 1982): 29–38.
[13] Jon Maskaly and Lyndsay N. Boggess, "Broken Windows Theory," in *The Encyclopedia of Theoretical Criminology*, 2014, 1–4, https://doi.org/10.1002/9781118517390.wbetc127.

This approach is controversial not only due to doubts about its effectiveness, but also because it is often criticized as being unjust toward people who are already in a disadvantaged social position. Incidentally, the Dutch police have never adopted this approach.

So much for the broken windows theory—a controversial theory in which graffiti plays only a minor role anyway. Graffiti does not appear to be the writing on the wall that heralds or even encourages crime.

Let me therefore return to the question posed in the title: *What can we learn from graffiti about the geography of crime?*
I suspect that if we gain a better understanding of how graffiti writers choose locations for their work, we might also better understand the choices made by those who commit other types of crime beyond burglary and robbery—particularly offenses driven by immaterial motives, or those in which competition between offenders plays a larger role.

My starting point is that we should study the location choices of graffiti writers in the same way we study those of burglars or robbers. That means we must try to understand their goals and view their choices of specific locations as deliberate efforts to achieve those goals.

Just as has been done with burglars and robbers, it makes sense to let graffiti writers speak for themselves. Much of the research on graffiti consists of fieldwork in which conversations with graffiti writers take center stage. This is essential to gaining insight into what they are trying to achieve through graffiti, and how they decide where to create it.

We already know quite a lot about this. Under the title "Spot Theory," Jeff Ferrell and Robert Weide wrote a few years ago—partly based on their personal experiences as graffiti writers—about the various factors involved in finding the best spot to create graffiti.[14]

There are various reasons for creating graffiti. One possible reason is the desire to show others that you exist and claim a place in the world. It can also be a way to express creativity, to create something beautiful. Another reason might be the wish to send a message to the world—for example, about the war in Gaza, the government's manure policy, or that swearing is a sin. The thrill of doing something forbidden or risky can also play a role. Sometimes, graffiti is used by members of criminal groups—gangs—to mark territory in opposition to rival groups. [15]

Implicit in most of the motives for creating graffiti is the intention to communicate something—you create it for an audience. The best spot for graffiti is therefore a place where the image or text is highly visible and eye-catching, ideally seen by people who belong to your intended audience. This applies to simple initials or symbols—called *tags*—as well as to more complex images and slogans with political messages. Most graffiti writers want their work to be seen by as many people as possible, but many of them say they primarily aim at an audience of fellow graffiti writers. In this context, they often speak of rivalry and competition:

[14] Jeff Ferrell and Robert D. Weide, Robert, "Spot Theory," *City* 14, no. 1–2 (February 1, 2010): 48–62, https://doi.org/10.1080/13604810903525157.
[15] Lorine A Hughes, Lonnie M Schaible, and Timothy Kephart, "Gang Graffiti, Group Process, and Gang Violence," *Journal of Quantitative Criminology*, 2021, 1–20; Susan A Phillips, "Deconstructing Gang Graffiti," in *Routledge Handbook of Graffiti and Street Art*, ed. Jeffrey Ian Ross (Routledge, 2016), 48–60.

the desire to impress and gain recognition by being better than others, through creating more, more beautiful, larger, and riskier graffiti.

In my view, it is essential—alongside what graffiti writers say they do and where they say they do it—to also systematically and objectively study what they actually do. That means observing where graffiti is made and what distinguishes those locations from others. Just as is done in crime research. In fact, this is much easier with graffiti than with crime. After all, graffiti leaves clear traces—that's its very essence. This is certainly not always the case with crime. Much crime remains invisible because it leaves no visible traces for outsiders and because victims often do not report it to the police. Sometimes we can learn something through population surveys, but these are prone to bias due to selective participation, memory effects, and differences in interpretation.

To determine the presence of graffiti, all we need to do is go out into the streets and look—and if desired, take photographs. That's why I gave that homework assignment to the students. On a larger scale, such an undertaking is quite a task, but it's certainly doable. Together with Christophe Vandeviver and Kuralarasan, I'm conducting research on graffiti in Ghent, and we did exactly that.[16] A straightforward question we recently wrote about was this: Is it true that graffiti is mainly found in places that are exposed to many eyes—where it can be seen by many people? To answer that question, we divided the city center of Ghent into over 2,000 street segments. A group of more than 200 students, after extensive instruction, went into the city to conduct observations in each street segment—including, of course, graffiti. That amounted to over 12,000 graffiti markings. They also observed and recorded other features, particularly amenities that indicate high foot traffic. The analysis of the results showed—put simply—that most graffiti is indeed found in places where many people gather or pass by.

By the way, this was a one-time measurement. We did not return later to record any changes. However, that would be desirable, because graffiti is a dynamic phenomenon. Local authorities or the owners of the objects on which graffiti is applied often remove it. But where and which types of graffiti get removed is undoubtedly not random. Some texts or images are perceived as more disturbing or offensive than others, and the extent to which this is the case may also vary from place to place. By returning, we could observe this process and also see how graffiti-makers react to removal. Does it discourage them, or does it act as an invitation to start anew with renewed inspiration? Repeated observation also offers a chance to study how graffiti-makers respond to each other's work. According to Ferrell and Weide's spot theory, graffiti-makers take existing graffiti into account when looking for the best place. The presence of graffiti can attract other graffiti-makers, but it can also motivate them to look elsewhere. In this respect, they may resemble offenders of certain crimes such as drug dealers and those active in what is called organized crime. Inter-group competition plays a much larger role here than among burglars or robbers.

In addition to being easy to observe, graffiti has another characteristic that makes it suitable for studying location choices: its form is distinctive to the maker. For the makers, their own

[16] K. Kuralarasan, Wim Bernasco, and Christophe Vandeviver, "Graffiti Writers Choose Locations That Optimize Exposure," *Crime & Delinquency*, October 14, 2024, https://doi.org/10.1177/00111287241287133.

style and recognizability are important. It is their trademark, and therefore most graffiti can be attributed to a particular maker with relative certainty. This means we can reasonably assign two graffiti pieces found in different locations to the same maker, without necessarily knowing the maker's identity. We can thus establish on which different locations one and the same graffiti artist has worked. With crimes, this is only really possible if DNA evidence is collected, which is the case in very few crimes. Even when the police solve multiple crimes committed by the same person, it is likely that this is a small and non-representative selection, since only few crimes get solved. This "DNA-like" characteristic of graffiti offers the opportunity to map an activity radius. Some graffiti artists may remain active exclusively within their own neighborhood or city, while others travel further. What geographical patterns do we then observe?

I can imagine you might wonder whether this is an unrealistic prospect. In the study in Ghent, 200 students collected data over the course of a month in more than 2,000 street segments. And that was a one-time effort. They counted and photographed some 12,000 graffiti pieces, of which it still had to be determined which were made by the same person. So how could we possibly repeat this regularly and extend it beyond the city center of Ghent?

Data collection is labor-intensive and time-consuming. The good news is that with current technology, this can be done more efficiently than we managed. The first studies have now appeared investigating to what extent the online service Google Street View can replace this kind of fieldwork on graffiti, and the results seem promising.[17] Using Google Street View, researchers can observe graffiti remotely from behind their screens, in principle anywhere in the world. However, there are methodological caveats to this approach. Researchers have no control over the sampling or camera angles. It is also important to become familiar with the local context, since graffiti-makers in Ghent may have different characteristics and goals than their counterparts in Eindhoven, Amsterdam, New York, Rio de Janeiro, or Cape Town.

Using Google Street View mainly saves a lot of travel time. However, it is still people who have to study and classify all that image material, and that work is also very time-consuming. It would be even more efficient if we could automate the classification process as well — that is, if we could have a computer determine whether an image contains graffiti without requiring human judgment. You can probably guess where this is heading: artificial intelligence. Indeed, research has already been conducted into the possibilities of using computer vision techniques to automatically detect graffiti, and the results are quite promising.[18] Algorithms also achieve good results in attributing graffiti to the same perpetrator. [19] However, developing good tools requires more care than is sometimes given, especially concerning the data used to train the computer vision models. To know whether an

[17] Tokuda, Eric K., Cesar, Roberto M., and Silva, Claudio T., "Quantifying the Presence of Graffiti in Urban Environments," in *2019 IEEE International Conference on Big Data and Smart Computing (BigComp)*, 2019, 1–4, https://doi.org/10.1109/BIGCOMP.2019.8679113.

[18] Bahram Lavi et al., "17K-Graffiti: Spatial and Crime Data Assessments in São Paulo City," in *Proceedings of the 17th International Joint Conference on Computer Vision, Imaging and Computer Graphics Theory and Applications (VISIGRAPP 2022)*, vol. 4, 2022, 968–75.

[19] Mihir Jain, Jan C. Van Gemert, and Cees GM Snoek, "What Do 15,000 Object Categories Tell Us about Classifying and Localizing Actions?," in *Proceedings of the IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR)*, 2015, 46–55; Wei Tong et al., "Gang and Moniker Identification by Graffiti Matching," in *Proceedings of the 3rd International ACM Workshop on Multimedia in Forensics and Intelligence*, 2011, 1–6.

algorithm recognizes graffiti, we first need to have established with sufficient certainty what constitutes graffiti and what does not.

With this perspective on the future, I will conclude. By now you understand that the question of what we can learn from graffiti about the geography of crime is still awaiting an answer. What I hope is that my story has made you curious and that after the reception you will go out into the streets with a fresh perspective. If you experience it as I do, you will suddenly see your surroundings with a slightly different eye. Who would have made this? Why? And why here? How long has it been here? Haven't I seen this somewhere else before?

Over the past half hour, I have taken you on a walk past the places that capture my interest. I hope that my enthusiasm for science and for the geography of crime has been audible and visible, and that you have enjoyed listening to me.

Naturally, my professorship allows space for more topics and activities than I've spoken about today. I hope and expect to exchange thoughts with many of you about these in the future. I will now close with a few words of thanks.

First, I would like to thank the Executive Board of the University of Amsterdam, the Dean of the Faculty of Social and Behavioural Sciences, the board of the Netherlands Institute for the Study of Crime and Law Enforcement (NSCR), and the Curatorium associated with this chair, for the trust they have placed in me. With this position, you have given me the opportunity to further develop the urban geography of crime and safety.

I would also like to thank a few people personally, knowing full well that I do injustice to many others by not naming them.

Beate Völker and I have known each other for many years, long before she became director of the NSCR. She played a key role in the establishment of this chair, and I am deeply grateful to her for that.

I share less history with Rivke Jaffe and Jochem de Vries — we're still in the dating phase, so to speak. I thank them for their efforts in making this chair possible, and I'm impressed by the way they lead the GPIO department and the urban geography research group.

I am indebted to my PhD supervisors Reinhard Wippler, Wout Ultee, and Paul de Graaf, and in their wake, to Werner Raub and Jeroen Weesie. They shaped me as a scientist.

Gerben Bruinsma brought me to the NSCR. He gave me the space to develop and implement my ideas. Without his encouragement and support, I wouldn't be standing here today.

For more than 20 years, Henk Elffers has been my role model for good academic conduct — how to engage with students, PhD candidates, colleagues, and peers.

Evelien Hoeben is another role model. She shows that discipline and creativity can go hand in hand, just like reflexivity and decisiveness, and that every obstacle can be overcome.

Stijn Ruiter and I share roots in the same sociological school, and we hold a largely similar view of science — which makes working with him so enjoyable and seemingly effortless.

Marie Lindegaard and I do not share the same disciplinary background, nor always the same vision of science. But that very difference makes our collaboration so enriching.

I also owe a great deal to people outside the Netherlands. I have fond memories and valuable learning experiences from working with Dick Block in the United States, Guangwen Song in China, Sophie Curtis-Ham in New Zealand, Kuralarasan in India, and Shane Johnson in England. My interest in graffiti was sparked by the research I conducted in Ghent with Christophe Vandeviver and, again, Kuralarasan. I hope and expect that our collaboration will continue.

My previous endowed chair at the Department of Spatial Economics at Vrije Universiteit Amsterdam did not turn me into an economist, but I learned a lot about economics. I cherish the memories of my colleagues there, particularly my work with Jan Rouwendal and Thomas de Graaff.

And speaking of learning: I have learned so much from the PhD candidates I have had the privilege to supervise. Thank you, Margit Averdijk, Marre Lammers, Marleen Weulen-Kranenborg, Janique Kroese, and Peter Ejbye-Ernst.

The NSCR has been my academic home for many years, and it is impossible to name all the people I've worked with or who have supported me there. The opportunities I've been given are not just thanks to those in leadership positions, they are the collective product of the intellectual and social community that my colleagues at NSCR embody.

To my new colleagues in the Department of Geography, Planning and International Development Studies and in the Urban Geography research group: I must admit I was slightly taken aback by the critical questions you posed during our first meeting. That was pretty naïve on my part, of course — I should have known I was visiting the University of Amsterdam! The questions were entirely justified, to be clear. Since then, I've experienced that with you — or rather, with us — a critical intellectual attitude goes hand in hand with a working environment where everyone can feel welcome and valued. I look forward to collaborating in teaching and research in the years ahead.

Unfortunately, time does not permit me to name the dozens of other individuals who have helped me — by sharing their knowledge, co-authoring, offering administrative or secretarial support, managing documentation, collecting data, taking on committee work, or providing encouragement or inspiration in other ways.

The last seconds I have are reserved for my family. I thank my parents, Hans and Elly, for making it possible for me to pursue an education; my brother Chris and sister Ellen for always being there when needed; and my wife Suzanne and our children Dirk, Esther, and Rebecca for allowing me to do this rather peculiar work for so long.

I have spoken.